

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

בפני כב' השופט יהורם שקד

התובעת:

קטינה
באמצעות אמה
ע"י ב"כ עו"ד אורן גולן

נגד

הנתבע:

פלוני
ע"י ב"כ עו"ד חיים זוארץ

צד שלישי:

פלונית
ע"י ב"כ עו"ד אורן גולן

פסק דין

לפניי תביעה למזונות ילדה, בת כ-8 שנים, אותה הגישה הילדה, באמצעות אמה, נגד אביה הנתבע ומנגד, הודעת צד שלישי ששלח האב לאימה של האם.

א' - העובדות הצריכות לעניין:

1. הורי הילדה הכירו זו את זה בשנת 2003. בעת ההיכרות היה הנתבע [להלן: "האב"] גרוש ואב לבת, ואילו אם הקטינה (להלן: "האם") הייתה רווקה.

2. ביום 22.5.05 חתמו ההורים על הסכם, אשר כותרתו "הסכם ממון", ואשר אושר על ידי נוטריון (להלן: "ההסכם"). כבר עתה יוער, כי הואיל והצדדים לא נישאו, הרי שההסכם אינו הסכם ממון כהגדרת חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, על אף כותרתו. כך או כך, במסגרת ההסכם הסדירו ההורים את יחסיהם הרכשיים, וכן קבעו הוראות למקרה שייוולד להם ילד משותף. כך, במסגרת סעיף 6 להסכם נקבעו ההוראות הבאות:

"א. ידוע לאם כי האב הינו גרוש ומשלם מזונות לילדיו מנישואיו הקודמים וכי יכולתו הכלכלית מוגבלת בהתחשב בנסיבות אלה ובצורך שלו לממן את החזקת הרכב וכן שכ"ד וכו' ולכן היא מסכימה מראש כי במקרה של פירוד בין בני הזוג יחולו ההסכמות המפורטות להלן וכי על בסיס הסכמות אלה הסכים רק להיכנס למערכת החיים המשותפים ביניהם.

...

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1
2 ג. האב ישלם למזונות ילדם המשותף, מדורו וכל צרכיו, סך של 900 ₪
3 לחודש, נכון ליום חתימת ההסכם.
4 בנוסף על כך, יישא האב במחצית עלות הוצאות רפואיות חריגות של הילד
5 שאינן מכוסות ע"י הביטוח הרפואי בקופת חולים, כולל הוצאות רפואית
6 שיניים וטיפולים אורטודנטיים כנגד קבלות או הצעות מחיר, בהפניית
7 רופא מומחה.
8
9 ד. האם מצהירה כי יש ביכולתה לממן את שאר הוצאות הילד אם יהיו מתוך
10 הכנסותיה ורכושה והיא מתחייבת לפצות ולשפות את האב בגין כל סכום
11 שהוא ייתבע לשלם עבור הילד מעבר לסכומים הנקובים לעיל ובגין כל
12 הוצאה נוספת שתיגרם לו בשל תביעה כזאת שתוגש נגדו, לרבות הוצאות
13 משפט ושכ"ט עו"ד, לפי הסכום שעליו הוא יסכים עם עו"ד מטעמו
14 במקרה כזה.
15
16 ה. כמו כן תדאג האם לחתימת אמה, גב'.... על כתב התחייבות וערבות בגין
17 כל סכום שאותו האם מתחייבת לשלם לאב ולשפות אותו בהסכם זה.
18
19 ו. במקרה שהאב לא ימשיך לעבוד ולא תהיה לו הכנסה קבועה מכל סיבה
20 שהיא, לרבות אבטלה או אבדן כושר עבודה, לא תחול עליו חובת תשלום
21 דמי המזונות של הילד במשך תקופה זו.
22
23 ז. ... הסדרי הביקורים של האב אצל הילד לא יפחתו מאשר פעמיים בשבוע
24 משעה 18.00 עד 22.00 ובכל יום שבת משעה 9.00 בבוקר עד 20.00
25 במוצ"ש וכן ערבי חג לסירוגין".
26
27 3. במועד החתימה על ההסכם, חתמה אף גב'..., אמה של האם (להלן: "הסבתא") על ההסכם
28 וכן חתמה על מסמך אשר כותרתו "התחייבות וכתב ערבות", במסגרתו התחייבה לשפות את
29 האב, ככל שהוא יחויב לשלם למזונות הילד שייולד לצדדים, מעבר לסכום הקבוע בהסכם.
30 על פי הכתוב בכתב ההתחייבות והערבות, התחייבות הסבתא תחול אף במקרה שהתחייבות
31 האם בהסכם תבוטל. עוד התחייבה הסבתא שלא לחזור ולדרוש מהאם או מהילד שייולד
32 סכומים אותם תשלם לאב.
33

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 בכתב ההתחייבות והערבות נכתב, כי ידוע לסבתא שעל סמך התחייבות האם והתחייבות
2 הסבתא, הסכים האב להתקשר בהסכם עם האם.
3
- 4 .4 חודשים ספורים לאחר מועד החתימה על ההסכם, הרתה האם.
5
- 6 .5 במהלך שנת 2005, עת הייתה האם הרה, נפרדו ההורים.
7
- 8 .6 במהלך חודש 6/2006 נולדה הילדה. למן הולדתה מתגוררת הילדה עם האם, ובמרוצת השנים
9 עברו השתיים להתגורר בנתניה.
10
- 11 .7 ביום 4.5.11 הגיש האב תביעה בעניין הסדרי הראייה בינו לבין הילדה (תמ"ש 9630-05-11).
12 בהחלטותיי באותו הליך נקבעו הסדרי הראייה, בשים לב להסדרי הראייה אשר נהגו עובר
13 לסכסוך (ר' החלטות מיום 2.6.11 ומיום 5.7.11). ביום 25.4.13 נמחקה התובענה מחוסר מעש.
14
- 15 .8 ביום 12.11.13 הגישה הילדה, באמצעות אמה, תביעת מזונות נגד האב, היא התביעה שלפניי.
16 בתביעה עתרה האם למתן פסק דין המחייב את האב בתשלום מזונות הילדה בסך של 2,930 ₪
17 לחודש, וכן בתשלום חלקה של הילדה בהוצאות המדור ואחזקתו בסך של 1,995 ₪ לחודש
18 המהווה לדבריה 33% מכלל הוצאות אלה, ובתשלום מחצית מהוצאות החינוך והרפואה
19 החריגות של הילדה.
20
- 21 .9 עוד הגישה האם באותו מועד תביעת משמורת (תמ"ש 22692-11-13). בהחלטתי מיום
22 30.12.14 ניתן תוקף של החלטה להסכמות אליהן הגיעו ההורים ביחידת הסיוע, ונקבע כי
23 המשמורת הזמנית על הילדה תהא בידי האם, והמפגשים בין האב לבין הילדה יתקיימו בכל
24 יום ג' משעה 15:30 (ישירות מבית הספר) ועד שעה 19:00, ובכל שבת שנייה משעה 10:00
25 ועד שעה 19:00. אלה הם ההסדרים המתנהלים כיום. אציין, כי בהחלטתי אשר ניתנה בתום
26 הדיון מיום 22.9.14, הוזמן תסקיר סעד דחוף מהאגף לשירותים חברתיים בעיריית נתניה,
27 אולם זה טרם הוגש.
28
- 29 .10 ביום 8.12.13 הגיש האב כתב הגנה לתביעת המזונות. על פי כתב ההגנה, האב, מיזמתו, משלם
30 עבור הקטינה סכומים גבוהים מהסכומים בהם הוא מחויב על פי ההסכם, וכך: סך של 1,500
31 ₪ בחודש משלם האב כדמי מזונות בסיסיים, סך של 200 ₪ בחודש משלם האב עבור מחצית
32 מעלות הצהרון, סך של 130 ₪ בחודש עבור חוג וסך של 900 ₪ בשנה עבור מחצית מעלות
33 קייטנה בחופשת הקיץ.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 לטענת האב בכתב הגנתו, יש לדחות את התביעה ולקבוע כי האב ימשיך לשלם למזונות
2 הילדה כפי שהוא משלם בפועל, ולחילופין לקבוע מזונות מקובלים לילדה על פי צרכיה (סעיף
3 33.א לכתב ההגנה).
- 4
- 5 11. ביום 17.2.14 התקיים בפניי קדם משפט, במהלכו ביקשה ב"כ האם דאז להעמיד את החיוב
6 במזונות על סך של 1,500 ₪ לחודש, בצירוף מחצית הוצאות חינוך ורפואה חריגות, מחצית
7 עלות חוג, מחצית עלות קייטנה וכן השתתפות בחלק היחסי של המדור, בהתאם להחלטת בית
8 המשפט ובשים לב לכך שיחד עם הקטינה והאם מתגורר אף בן זוגה של האם (עמ' 8-9
9 לפרוטוקול).
- 10
- 11 12. בהחלטתי אשר ניתנה באותו מועד, הוריתי כי האב ישלם למזונותיה הזמניים של הילדה סך
12 של 1,650 ₪ לחודש, וכי ההורים יישאו בחלקים שווים בהוצאותיה הרפואיות החריגות של
13 הילדה אשר אינן מכוסות על ידי ביטוח רפואי כלשהו.
- 14
- 15 13. לאחר זאת, הגיש האב הודעת צד שלישי נגד הסבתא. אציין, כי התובעת והצד השלישי
16 מיוצגות שתיהן על ידי עורך דין אחד, והן הגישו אף את הסיכומים מטעמן במסמך אחד.
- 17
- 18 14. הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב. לאחר מועד הגשת הסיכומים, בהחלטתי מיום 19.11.14
19 הוריתי להורים להגיש תדפיסי חשבון בנק לתקופה שמחודש נובמבר 2013 עד חודש נובמבר
20 2014, וזאת בתוך 7 ימים. האב פעל כאמור ביום 25.11.14. תדפיסי חשבון הבנק של האם לא
21 הוגשו עד היום.
- 22
- 23 **ב' - טענות הצדדים:**
- 24
- 25 15. לטענת האם:
- 26
- 27 א. הואיל וההסכם צופה פני נישואין, והואיל ובסופו של דבר הצדדים לא נישאו זליז –
28 הרי שההסכם אינו תקף.
- 29
- 30 ב. עיון בתדפיסי חשבון הבנק של האב מעלה כי לאב יכולת כלכלית טובה מזו הנטענת על
31 ידו. טענת האב כי הוא משתכר סך של כ-4,000 ₪ בחודש אינה עולה בקנה אחד עם
32 טענתו כי הוצאותיו החודשיות הן בסך של למעלה מ-6,000 ₪. טענת האב כי אמו
33 מממנת אותו לא נתמכה בכל ראיה.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 ז. לאב אין נכסים או זכויות למעט קופת גמל בה מופקד סך של כ-1,500 ₪.
- 2
- 3 ח. האב מתגורר בדירה שכורה בעלות של 2,400 ₪ בחודש.
- 4
- 5 17. לטענת הסבתא:
- 6
- 7 א. כתב ההתחייבות והערבות סותר את תקנת הציבור, הואיל הוא פועל לרעת הילדה
- 8 משכל תכליתו לשלול ממנה את זכותה לתבוע את מזונותיה, ועל כן הוא בטל מעיקרו.
- 9
- 10 ב. התחייבות הסבתא בכתב ההתחייבות והערבות נועדה לערוב להתחייבות האם בהסכם.
- 11 משכך, והואיל ולהתחייבות האם בהסכם אין תוקף, הרי שאין תוקף אף להתחייבות
- 12 הסבתא.
- 13
- 14 ג. ההסכם וכתב ההתחייבות והערבות לא הוסברו לסבתא, אשר אינה יודעת קרוא וכתוב
- 15 בשפה העברית, וכל שנאמר לה אינו אלא שאם לא תחתום, בתה לא תינשא.
- 16
- 17 **ג' - דיון:**
- 18
- 19 **ג(1) - חיובו של האב במזונות הילדה:**
- 20
- 21 18. סעיף 12(א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959 (להלן: "חוק המזונות"),
- 22 מורה כי הסכם בדבר מזונות של קטין אינו קושר את הקטין, כל עוד לא אושר על ידי בית
- 23 המשפט. ההסכם שבין הצדדים לא הובא לאישורו של בית המשפט, ומשכך אין בו כדי לחייב
- 24 את הילדה.
- 25
- 26 19. ודוק; אין באמור כדי לשלול את תוקפו של ההסכם בכללותו, כי אם אך כדי לקבוע כי הילדה
- 27 עצמה אינה כבולה בהוראות ההסכם בעניין המזונות. אזכיר, כי ההוראות הממוניות
- 28 שבהסכם אינן טעונות אישור בית המשפט כתנאי לתוקפן, הואיל והצדדים לא נישאו זל"ז.
- 29 עוד אזכיר, כי ההסכם לא בוטל מעולם ואף לא הוגשה בקשה לביטולו.
- 30
- 31

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

20. עוד אזכיר, כי ההסכם נחתם על ידי ההורים עוד **טרם הולדתה של הילדה ואף טרם הרתה האם**. משכך, אף אילו אותה עת היו ההורים מביאים את ההסכם לפתחו של בית המשפט ומבקשים כי יינתן תוקף של פסק דין להוראותיו, ספק רב אם בקשתם הייתה נענית בכל הנוגע לסעיפים הנוגעים למזונות הילדה.
- יתרה מכך, אף אילו אותה עת היה בית המשפט נותן תוקף של פסק דין להוראות ההסכם בעניין מזונות הילדה, הרי שאף במקרה שכזה לא היה בפסק הדין כדי לשלול מן הילדה את זכותה לתבוע את מזונותיה באופן עצמאי. שהרי, אותה עת לא ניתן היה לבחון את צרכי הילדה ומשכך, לא יכול להיות חולק כי עניינה לא נבחן באופן נפרד ועצמאי (ר' בג"ץ 4407/12 **פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים** (פורסם בנבו, 7.2.13)).
21. **הינה כי כן, הילדה אינה מחויבת בהסכם, היא זכאית לתבוע את מזונותיה ויש לבחון את תביעתה למזונות במנותק מן ההסכם ובהתאם לדינים הרלבנטיים.**
22. סעיף 3(א) לחוק המזונות, קובע כי אדם חייב במזונות ילדיו הקטינים לפי הוראות הדין האישי החל עליו. הנתבע הוא יהודי ודינו האישי הוא הדין העברי. על פי הדין העברי, חייב אב במזונות ילדיו שעד גיל 15 כדי צרכיהם ההכרחיים. החיוב במזונות ילדים מתחת לגיל 15 מעבר לצרכיהם ההכרחיים וכן החיוב במזונות קטינים מעל גיל 15 הוא מדין צדקה והוא חל על שני ההורים בשים לב ליכולתם הכלכלית (ע"א 591/81 **פורטוגו נ' פורטוגו**, פ"ד לו(3) 449; ע"א 210/82 **גלבר נ' גלבר**, פ"ד לח(2) 14; ע"א 393/83 **דלי נ' דלי**, פ"ד לח(3) 613; ע"א 135/80 **בכור נ' בכור**, פ"ד לו(2) 358).
23. בשורת פסקי דין נקבע, כי במסגרת צרכיהם ההכרחיים של קטינים נכללות הוצאות מזון, ביגוד ומדור (מקום מגורים והוצאות אחזקתו), חינוך בסיסי (לא כולל חוגים וכיו"ב) ובריאות.
24. לאור המפורט לעיל, והואיל וכיום הילדה בת כ-8 שנים, להלן אבחן את צרכי הילדה כפי שהוכחו, וכן את יכולתו הכלכלית של כל אחד מההורים. עוד אציין, כבר עתה, כי במסגרת בחינת חלוקת הנשיאה בצרכי הילדה בין הוריה, יש להביא בחשבון אף את זמני שהות הילדה עם כל אחד מהם, תוך הבאה בחשבון כי עת הילדה שוהה עם מי מהוריה אותו הורה הוא הנושא באופן ישיר בצרכיה או לכל הפחות בחלקם (ר' פסק דיני בתמ"ש (ת"א) 49165-10-10 מיום 5.8.13 והאסמכתאות המובאות בו).

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

יכולתו הכלכלית של האב:

- 1
2
3 25. שוכנעתי כי מצבו הכלכלי של האב הוא כפי שהוצג על ידו, וכי, בניגוד לטענת האם, לאב אין
4 מקורות הכנסה נוספים מעבר לאלו עליהם הצהיר במסגרת ההליך שלפניי.
5
6 26. הוכח, כי בשנים האחרונות, בתקופות בהן עבד האב, הכנסתו מעבודה הייתה בסך של כ-
7 4,500 ₪ לחודש. כך עולה הן מתלושי השכר שצורפו להרצאת הפרטים מטעם האב והן
8 מתדפיסי חשבון הבנק של האב.
9
10 27. עוד הוכח, כי בנוסף להכנסתו מעבודה, לפני מספר שנים הוכר האב כזכאי לקבלת סך של
11 35,000 ₪ מהמוסד לביטוח לאומי, אשר שולם לו במספר תשלומים (חקירת האב, פרוטוקול
12 הדיון מיום 22.9.14, עמ' 27 ש' 26-29).
13
14 28. טענת האם כי לאב הכנסה נוספת מעבודותיו כבעל תפקיד במועדון... וכמנהלם של מוסיקאים
15 שונים – לא הוכחה. האב העיד, ועדותו זו נמצאה אמינה בעיניי, כי הוא נוהג לסייע
16 למוסיקאים שונים כתחביב, וללא תמורה כספית מלבד החזר הוצאות. האב העיד, ואף עדותו
17 זו נמצאה אמינה בעיניי, כי הוא אינו בעל תפקיד במועדון וכי הצגתו ככזה במסגרות שונות
18 נעשתה תוך טעות. אציין, כי האם לא ביקשה לזמן לעדות בעלי תפקידים במועדון או את
19 המוסיקאים אשר לטענתה האב פועל עבורם תמורת שכר, על מנת לנסות ולהוכיח את טענתה.
20 לאור האמור, טענת האם בעניין הכנסתו הנוספת של האב נדחתה.
21
22 29. לטענת האם, האב הודה כי בשנת 2010 פדה קופת גמל אשר התנהלה על שמו, ומכאן כי
23 מצויים ברשותו די כספים ומצבו הכלכלי שפיר. עם כל הכבוד, העובדה שהאב נאלץ לפדות
24 כספים מקופת גמל אינה מלמדת על מצב כלכלי איתן, כי אם להיפך, יש בה כדי לתמוך
25 בטענת האב כי אין די בהכנסתו מעבודה לצורך כלכלתו (ר' חקירת האב, עמ' 28).
26
27 לא למותר לציין בהקשר זה, כי בעת בחינת מצבו הכלכלי של אב לצורך בחינת היקף חיובו
28 במזונות, נבחנים כלל מקורותיו הכספיים (בע"מ 3432/09 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו,
29 2009); ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח(2) 721, 725; ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור,
30 פ"ד מ(1) 147, 151). משכך, אלמלא היה האב פודה את הכספים, אלו היו מובאים בחשבון
31 במסגרת בחינת יכולתו הכלכלית, ככספים המתנהלים על שמו.
32

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 עוד אציין, כי מעיון בתדפיסי חשבון הבנק המתנהל על שם האב עולה כי כיום אין ברשותו
2 סכומי כסף רבים.
- 3
- 4 30. טענת האם כי לאב רכב חדש, אשר נטענה כתמיכה בטענתה בדבר מצבו הכלכלי של האב –
5 לא הוכחה, ובחקירתה הנגדית אף העידה האם כי כלל אינה יודעת "אם זה חדש או לא"
6 (חקירת האם, פרוטוקול הדיון מיום 10.9.14 עמ' 16 ש' 3-4).
- 7
- 8 31. אשר לטענת האם כי האב מכר נכסים שהיו בבעלותו – הרי שאף לטענת האם עצמה מדובר
9 בנכסים אשר נמכרו זה מכבר לפני מספר שנים. לפיכך, ולאור מצב חשבון הבנק של האב כיום
10 – אין לטענה כל רלבנטיות.
- 11
- 12 32. לאב הוצאות חודשיות המסתכמות, על פי עדותו, בסך של כ-6,000 ₪ (חקירת האב, עמ' 28 ש'
13 29 - עמ' 29 ש' 17).
- 14
- 15 33. לטענת האב, לאור הפער בין הכנסותיו לבין הוצאותיו, הוא מקבל סיוע מהוריו. כך, למשל,
16 לטענתו, הוא עושה שימוש בכרטיס האשראי של אמו (עמ' 31 ש' 1-2), הוא מקבל כספים
17 מאמו (עמ' 29 ש' 19-20) והוריו משלמים את דמי המזונות הזמניים בהם הוא מחויב (עמ' 30).
18 אציין, כי אף לפי עדות האם, אמו של האב משלמת לידיה את מזונות הילדה במהלך שלוש
19 השנים האחרונות (חקירת האם, עמ' 20 ש' 3-6).
- 20
- 21 יכולתה הכלכלית של האם:
- 22
- 23 34. האם מקבלת קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי בסך של 2,100 ₪ לחודש.
- 24
- 25 35. בחקירתה הנגדית, העידה האם כי היא עובדת בהיקף משרה נמוך וכי בחצי השנה שקדמה
26 לדיון השתכרה סך ממוצע של כ-750 ₪ לחודש מעבודה (עמ' 19 ש' 16). לטענת האב, הכנסת
27 האם מעבודה גבוהה מהנטען על ידה. האם נחקרה בעניין זה בחקירתה הנגדית והשיבה
28 תשובות עמומות ומתחמקות (חקירת האם, בעמ' 19). כמו כן, האם נמנעה מקיום אחר
29 החלטתי והגשת תדפיסי חשבון בנק מהם ניתן ללמוד על הכנסותיה בפועל. יחד עם זאת, אף
30 האב לא טען וממילא לא הוכיח מהי הכנסתה בפועל של האם.
- 31
- 32

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 אזכיר בהקשר זה, כי הילדה שוהה בצהרון בכל יום עד השעה 30:16. לשאלת ב"כ האב בדבר
2 הצורך בשהיית הילדה בצהרון, בשים לב לטענת האם בדבר שעות עבודתה, השיבה האם, כי:
3 "זאת מסגרת חברתית, יש חוגים, היא אוכלת ארוחת צהריים. אני צריכה את הזמן הזה גם
4 לעצמי, לטיפולים, פעם בשבוע אני באיכילוב, אני סובלת מחולשה, מאנמיה. אני יוצאת
5 לעבוד כדי להחזיר, רק כדי להתאוורר" (עמ' 19 ש' 21-23).
- 6
7 עם כל הכבוד, תשובה זו מלמדת כי הצורך בצהרון הינה יותר בעבור האם מאשר בעבור
8 הילדה. ככל שהאם נזקקת לקבלת טיפול רפואי פעם בשבוע – הרי שבכך אין כדי לתת טעם
9 לשהיית הילדה בצהרון 5 ימים בשבוע.
- 10
11 לפיכך, ולאור טענת האם בדבר היקף עבודתה והכנסתה, אין בכוונתי לחייב את האב
12 להשתתף בעלות צהרון.
- 13
14 אשר להוצאות האם – בתחילת ההליך טענה האם כי היא מתגוררת עם בן זוג, אולם בהמשך
15 הדברים העידה כי היא מתגוררת עם שותף שאינו בן זוגה. כך או כך, העידה האם כי היא ובן
16 זוגה / שותפה נושאים בעלות שכר הדירה והוצאות אחזקת הבית בחלקים שווים (פרוטוקול
17 הדיון מיום 17.2.14 עמ' 7 ש' 9; וכן חקירת האם, עמ' 13 ש' 3 ועמ' 17). האם העידה, כי עבור
18 חלקה וחלקה של הילדה בשכר הדירה, היא משלמת סך של 2,250 ₪ (עמ' 17 ש' 9).
- 19
20 צרכי הילדה:
- 21
22 האם לא תמכה את טענותיה בדבר צרכי הילדה, כפי שהם מופיעים בכתב התביעה, כדבעי.
23 יתרה מכך – כאמור, בדיון מיום 17.2.14, ביקשה ב"כ האם דאז להעמיד את החיוב במזונות
24 על סך של 1,500 ₪ לחודש, בצירוף מחצית הוצאות חינוך ורפואה חריגות, מחצית עלות חוג,
25 מחצית עלות קייטנה וכן השתתפות בחלק היחסי של המדור (עמ' 8-9 לפרוטוקול).
- 26
27 לאור ההלכות אשר פורטו לעיל, ובשים לב לסמכותי להעריך את הסכום הנדרש לילדה
28 כשופט היושב בקרב עמו (ע"א 93/85 שגב נ' שגב, פ"ד ל"ט(3) 824; ובשים לב לפסק דינו של
29 בית המשפט המחוזי לפיו סכום המזונות ההכרחיים אשר אינם צריכים ראייה מוערך כיום על
30 סך של כ- 1,400 ₪ (עמ"ש (ת"א) 20511-10-10 פלוני נ' אלמוני קטיין (פורסם בנבו, 13.4.4);
31 והואיל וחלקה של הילדה בהוצאות המדור ואחזקתו הוא בשיעור של 1/6 מכלל הוצאות אלה,
32 לאור ההלכה לפיה חלקו של קטיין אחד במדור, מן הראוי שיעמוד על שיעור של שליש לערך
33 (ע"א 764/87 אוהר נ' אוהר (פורסם בנבו, 31.12.87)), והואיל וחלקן של האם ושל הילדה יחד
34 הוא בשיעור של מחצית מכלל הוצאות המדור; וכן בשים לב לאמור לעיל בדבר מצבו הכלכלי

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

1 של כל אחד מההורים – בכוונתי להורות כי האב יישלם לידי האם עבור מזונות הילדה
2 ומדורה סך של 1,650 ₪ לחודש וכן מחצית מהוצאות רפואיות אשר אינן מכוסות על ידי
3 הביטוח הרפואי הממלכתי וכן מחצית הוצאות חינוך חריגות, ומחצית מחזור אחד של
4 קייטנה בחופשת הקיץ.

5
6 **ג(2) - אשר להודעת הצד השלישי :**

7
8 41. טענת הסבתא כי חתמה על ההסכם ועל כתב ההתחייבות והערבות מבלי שידעה על מה היא
9 חותמת ואך משום חששה כי אם לא תחתום בתה לא תינשא – נמצאת על ידי כבלתי אמינה
10 לחלוטין ועל כן היא נדחית. הלכה היא, כי חתימת אדם על מסמך מהווה עדות לכך שאותו
11 אדם קרא את המסמך, הסכים לאמור בו, והיה מודע למשמעות ולתוצאות חתימתו, ועל כן
12 אין הוא יכול לנער חוצנו ממנו (ע"א 1319/06 **משה שלק נ' טנא נוגה (שווק) 1981 בע"מ**,
13 (פורסם בנבו, 20.3.2007); ע"א 476/64 **שוויץ נ' סנדור**, פ"ד יט(2) 113, 117; ע"א 1513/99
14 **דטיאשוילי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ**, פ"ד נד(3) 591, 594).

15
16 42. הסבתא לא ביקשה לזמן לעדות את עורך הדין אשר ערך את המסמכים ואשר בפניו הם
17 נחתמו, על מנת לנסות ולברר את נסיבות החתימה על המסמכים כדי להוכיח את טענותיה
18 בעניין זה. הלכה היא, כי חזקה על בעל דין שלא ימנע מבית המשפט ראייה שתהא לטובתו,
19 ולפיכך, אם נמנע בעל דין מהבאת ראייה, אשר לפי תכתיב השכל הישר הייתה תורמת לגילוי
20 האמת, יש להניח כי ראייה זו הייתה פועלת לרעתו (ראה: ע"א 50/89 **קופל נ' טלקאר**, פ"ד
21 מד(4) 603; ע"א 465/88 **הבנק למימון ומסחר נ' סלימה מתתיהו ואח'**, פ"ד מה(4) 651,
22 658; ע"א 240/77 **שלמה כרמל בע"מ נ' פרפורי ושות' בע"מ**, פ"ד לד(1) 701).

23
24 43. לאור זאת, כאמור, אני דוחה את טענת הסבתא כי לא ידעה על מה חתמה.

25
26 44. אשר לטענה הנוספת שהעלתה הסבתא, לפיה חתמה על המסמכים משום רצונה כי בתה
27 תינשא לנתבע – הרי משלא נטען, וממילא לא הוכח, כי חתימות הסבתא על גבי ההסכם וכתב
28 ההתחייבות והערבות נעשו תוך כפייה או עושק – הרי שאין בטענת הסבתא בעניין זה כדי
29 להביא לביטול התחייבותה.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 באשר לטענה כי התחייבות זו או אחרת נחתמה תוך כפייה או עושק, לא הרי התחייבות אשר
2 ניטלה במסגרת הסכם גירושין כהרי התחייבות אשר ניטלה בראשית הקשר או במהלכו. עת
3 אדם נוטל התחייבות במסגרת הסכם גירושין, קיים חשש כי הוא פועל כן תוך אילוץ (אף אם
4 אין הוא עולה כדי כפייה או עושק), על מנת "להשתחרר" מהקשר ו"לצאת לחופשי".
5
6 חשש זה אינו קיים, או קיים בצורה פחותה משמעותית, עת אדם ההתחייבות ניטלת לפני
7 שנוטל ההתחייבות בוחר לקשור את גורלו בגורל הצד השני להסכם. במקרה השני, קיימת
8 אפשרות שלא ליטול את ההתחייבות ולא להיקשר בהסכם עם הצד השני, יכולת הבחירה רבה
9 יותר ומשכך החשש כי ההתחייבות ניטלת משום אילוץ, פוחת משמעותית.
10
11 עוד טענה הסבתא, כי התחייבותה סותרת את תקנת הציבור ולכן היא בטלה. הלכה היא, כי
12 מקום בו הסכם שיפוי בין הורים עלול לפגוע בטובת הילד, ניתן לפסול את ההסכם מטעמים
13 שבתקנת הציבור, או למצער, להתלות את חיוב האם לשפות את האב "עד שתעשיר" (בע"מ
14 11444/03 בן חמו נ' בן חמו (פורסם בנבו, 1.6.05); ע"א 4262/96 וואיה נ' וואיה, פ"ד נא(5)
15 231 (להלן: "פרשת וואיה"); ע"א 17/81 סער נ' סער, פ"ד לו(3) 207; ד"נ 4/82 קוט נ' קוט,
16 פ"ד לח(3) 197; ע"א 5464/93 פייר נ' פייר, פ"ד מח(3) 857).
17
18 עם זאת, יש להדגיש כי פן נוסף לתקנת הציבור הוא כי זו מחייבת אף כי הסכם עליו חתמו
19 הצדדים יכובד, אלא אם כן קיימים טעמים כבדי משקל שלא לכבדו וכי נקודת המוצא היא
20 כי הסכמים יש לכבד.
21
22 בספרם "חוזים", מתייחסים המלומדים, פרופ' דניאל פרידמן ופרופ' נילי כהן, לסוגיה זו,
23 לאמור: "החובה איננו עליון על החוק אלא כפוף לו. אולם למושג "תקנת הציבור" ניתן
24 פירוש מצמצם. חובה שתנאיו קשים או בלתי הוגנים לא נחשב בלתי מוסרי או מנוגד לתקנת
25 הציבור... השופט האנגלי הנודע Jessell אף ציין בממרה שמרבים לצטטה כי "תקנת
26 הציבור מחייבת יותר מכל דבר אחר שיהא לאנשים מבוגרים ובעלי הבנה, חופש מירבי
27 לכרות חוזים וכי חוזים כאלה, שנערכו מרצון חופשי, יהיו מקודשים וניתן יהיה לכפותם
28 בבית המשפט" (שם, כרך א', עמ' 39). עקרון דומה הובע על ידי כב' השופט אלון בע"א
29 148/77 רוט נ' ישופה, פ"ד לג(1) 617, לאמור: "תקנתו של הציבור היא, בראש ובראשונה,
30 שהצדדים יקיימו את ההתחייבויות שנטלו על עצמם מרצונם החופשי והברור..." (שם, עמ'
31 638).
32
33

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

- 1 עקרונות אלו שנכתבו בדבר "תקנת הציבור" ככלל, נכתבו גם בעניינים משפחתיים ואף
2 בעניינים של מזונות, כדברי כב' השופטת ט' שטרסברג כהן בפרשת וואיה, עמ' 234 :
3
4 "בעיקרון, חוזה בין הורים, שבו מתחייב אחד מהם לא לתבוע מזונות מן האחר
5 בעבור הילדים ולשפות את משנהו אם תוגש תביעה כזו, תוקפו עמו. הוא נשלט
6 על-ידי דיני החוזים ויש לקיימו ככל חוזה אחר. אולם דבקות בעקרונות דיני
7 החוזים עלולה לפגוע בטובתו של הילד. כדי למנוע זאת, נקבעה ההלכה, ולפיה
8 חוזה בין הורים, הפוטר הורה מכל אחריות כלפי ילדו בכל הנסיבות על שינוייהן
9 האפשריים, כאשר תוצאתו המסתברת היא פגיעה בקטין ובזכויותיו, יכול
10 להיפסל מטעמים שבתקנת הציבור".
11
12 במקרה שלפניי, האב כלל לא הגיש הודעת צד שלישי נגד האם, ולא ביקש לחייבה לשפותו
13 בגין חיובו במזונות הילדה מעבר לסכום אשר נקבע בהסכם, לפיכך, לכאורה, השאלה האם
14 התחייבות האם לשפות את האב נוגדת את תקנת הציבור, איננה רלוונטית לענייננו.
15
16 עם זאת, טוענת הסבתא כי הואיל והיא ערבה להתחייבות האם לשפות את האב, והואיל
17 והתחייבות האם לשפות את האב נוגדת, לטענתה, את תקנת הציבור ולכן בטלה, הרי שאף
18 ערבות הסבתא להתחייבות האם בטלה. מנגד, טוען האב כי התחייבות הסבתא לשפותו היא
19 התחייבות עצמאית ואינה תלויה בהתחייבות האם.
20
21 שאלת סיווגה של התחייבות צד שלישי לשפות אב בגין חיובו במזונות ילדיו מעבר לסכום עליו
22 הסכים עם האם נדונה במסגרת פרשת וואיה. באותו מקרה, בו נדונה התחייבות אחיותיה של
23 האם, קבעה כב' השופטת ט' שטרסברג כהן, כי המסמך המכיל את התחייבות האחיות מגלה
24 מידת תלות ניכרת של התחייבותן בהתחייבות האם. כן בחנה כב' השופטת שטרסברג כהן את
25 אומד דעת הצדדים כעולה מהנסיבות שאפפו את נתינת ההתחייבות.
26
27 בסופו של דבר, נקבע, כי: "גם אם תמצא לומר, כי לשון ההתחייבות איננה חד-משמעית ויש
28 בה סממנים המצביעים על היותה ערבות וכאלה המצביעים על היותה התחייבות עצמאית,
29 עדיין יש לראות בה ערבות רגילה, משום שבענייננו, פרשות זו אינה סבירה פחות מפרשות
30 הרואה במסמך התחייבות לשיפוי... יתרה מזו, משניתן לאתר במסמך מגמות מנוגדות
31 וקיים ספק בפרשנותו "מפרשים אותו נגד מנסחו" (עמ' 239 לפסק הדין).
32
33

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

51. במקרה שנדון לפניי, להבדיל מהמקרה אשר נדון בפרשת וואיה, קבעו הצדדים – באופן מפורש – כי התחייבות הסבתא לשפות את האב היא עצמאית ואינה תלויה בהתחייבות האם. וכך: "אני הח"מ... מתחייבת לשפות ולפצות את האב... בגין כל סכום אותו הוא יחוייב לשלם עבור מזונות הילד... מעבר לסכום שהוסכם ביניהם בהסכם הממון... וכן לשלם לו כל סכום אותו התחייבה האם לשלם לאב ולפצות אותו בהסכם הנ"ל כולל הוצאות משפטיות שייגרמו לו ושכ"ט עו"ד... התחייבותי וערבותי זאת הינה אוטונומית לחלוטין והיא תחול גם במקרה שהתחייבותה של האם לאב תפקע תעוכב או תבוטל מכל סיבה שהיא ואני מסכימה לכך שהאב יצרף אותי כנתבעת צד ג' בכל תביעה שתוגש נגדו" (הדגשה אינה במקור, י"ש).

הדברים מדברים בעד עצמם.

לאור זאת, אף אם התחייבות האם לשפות את האב מנוגדת לתקנת הציבור ומשכך היא בטלה, אין בכך כדי להביא לביטול התחייבות הסבתא לשפות את האב. משכך, בכוונתי לקבוע כי התחייבות זו בעינה עומדת וכי הסבתא מחויבת לשלם לאב כל סכום אותו ישלם על פי פסק דין זה מעבר לקבוע בהסכם בין ההורים.

52. כפי שנכתב לעיל, במועד בו חתמו הצדדים על ההסכם ועל תניות השיפוי והערבות שצוטטו לעיל, האם אף טרם הרתה. לא לי לקבוע מסמרות האם אלמלא היה נחתם ההסכם, הצדדים היו עושים יחדיו להולדת הילדה, אולם העיקר הוא כי כנקודת מוצא, הסכמים יש לכבד. לכך, כאמור לעיל, חריג בדמות פגיעה אפשרית בטובתה וברוחתה של הקטינה, אשר ברור כי לא הייתה צד להסכם. אמת הדבר כי תניית שיפוי עלולה לפגוע ברווחתו של הקטין שאת מזונותיו מבררים, אולם לא מדובר בחזקה חלוטה אלא בעניין שעובדה, וככל עניין שבעובדה, הדבר מצריך ראייה, וראיה לפגיעה מעין זו במקרה דנן, לא הובאה.

53. אשר על כן, בכוונתי לקבוע כי תניית השיפוי - תקפה.

ד' – סיכומם של דברים:

54. אשר על כן אני מורה כדלקמן:

א. האב ישלם לידי האם סך של 1,650 ₪ לחודש עבור מזונות הקטינה ומדורה.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 22645-11-13

1 ט. הסבתא תשלם לידי האב את ההפרש בין חיובו בפסק דין זה לבין חיובו בהסכם שבין
2 ההורים. למען הסר ספק, ביצוע סעיף זה בפסק הדין יבוצע בלשכת ההוצאה לפועל
3 במסלול רגיל (להבדיל ממסלול לגביית חוב מזונות).

4

5 י. בנסיבות העניין, איני עושה צו להוצאות.

6

7 יא. תואיל המזכירות לסגור את התיק.

8

9

10

11

12 ניתן היום, י"ב כסלו תשע"ה, 04 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.

13

יהורם שקד, שופט

14

15

16

17

18